

موزه پانورامای جنگ اکتبر قاهره

شیرین تراز

واقعیت

یک تجربه

عملیات اکتبر آنقدر برای مصری‌ها شیرین بوده که یک موزه تمام عیار را فقط به یادآوری آن اختصاص داده‌اند. حسنی مبارک در سفری به کره شمالی از موزه جنگ آنها خوشش آمد و آنها هم قول ساختن یک خویش را به او دادند. سال ۱۹۸۹ موزه افتتاح شد؛ ساختمان بزرگی با ۳۱ هزار متر مربع وسعت و پارکینگی شش طبقه.

ساختمان اصلی موزه به شکل استوانه‌ای ۴۴*۲۷ متر است که گنبدی آهنی - مسی به ارتفاع ۱۰ متر رویش گذاشته‌اند. موزه چهار سالن اصلی دارد. در سالن گرد اول دست‌آورد های ارتش مصر در فاصله سال‌های ۱۹۶۷ تا ۱۹۷۳ یعنی قبل از جنگ اکتبر به نمایش گذاشته شده. در سالن دوم بخش عبور از کانال سوئز به صورت گرافیکی نشان داده شده است. سالن سوم محل نمایش دست‌آورد های رسته‌های مختلف ارتش است. در این سالن کتابخانه و سالن مطالعه‌ای نیز وجود دارد که منابع نظامی خوبی به ویژه در مورد جنگ رمضان در آن هست. فیلم‌های پانوراما در مورد وقایع مهم این جنگ، هر روز به زبان‌های عربی، انگلیسی، آلمانی، ایتالیایی، فرانسوی و ژاپنی در سه نوبت (ساعت ۹ و ۱۰ صبح و ۶ بعد از ظهر) پخش می‌شوند.

تقریباً همیشه در هر موزه‌ای می‌توانید تعداد زیادی بچه ببینید که از مدرسه برای گردش علمی آمده‌اند. اینجا هم همین طور. بیرون و داخل موزه بستنی می‌فروشند و ماکت‌هایی از سران عرب هست که می‌توان دست در شانه‌شان انداخت و یک عکس یادگاری با آدمک‌های ناصر و سادات و بعضی از هنرپیشگان مصری گرفت. پشت بلیت موزه شرح مختصری از جنگ نوشته شده: «این حماسه بزرگ‌ترین تدارکات نظامی بعد از جنگ جهانی دوم، بزرگ‌ترین نبرد تانک در تاریخ معاصر و عبور از مشکل‌ترین آبراه دنیا بوده است. به لطف خدا و هدف عادلانه‌مان ما به پیروزی قطعی دست یافتیم که منجر به آزادسازی سینا در ۲۵ ام آوریل ۱۹۸۲ شد.»

نقش آمریکا و شوروی در جنگ رمضان

روزهای داغ جنگ سرد

یک پدیده

مدت‌ها سایه به سایه هم حرکت می‌کردند؛ مثل ماشین‌های مسابقه. البته یک تفاوت بزرگ داشتند: اولی تنها زانی سبقت می‌گرفت که راه را باز ببیند، ولی دومی نه؛ مثل بلدوزر پیش می‌رفت. از شوروی و آمریکا حرف می‌زنیم، دو ابرقدرتی که یک بار دیگر و این بار در جنگ اکتبر ۱۹۷۳ برای هم شاخ و شانه می‌کشیدند. پس از جنگ سال ۱۹۶۷، بعد از اینکه گردو غبار جنگ فرونشست اعراب دوست داشتند زمین دهان باز کند و آنها را ببلعد، چون رژیم صهیونیستی نه تنها طرف شش روز صحرای سینا، بلندی‌های جولان و کرانه باختری را از چنگشان درآورده بود، که ارتششان را از هم پاشاند. مصر که در این جنگ ضربه سختی خورده بود تصمیم داشت خود را آماده کند تا هر چه زودتر حریف را گوشه رینگ گیر بیندازد. برای این کار عبدالناصر به یک مربی کار کشته نیاز داشت. این شد که جلوی

مستشارهای نظامی شوروی فرش قرمز پهن کرد. مسکو هم از هیچ چیز دریغ نکرد؛ از تعلیم نظامیان مصری گرفته تا دادن هواپیماهای میگ و موشک‌های خوف‌انگیز سام. شش سال بعد مصر حمله موعودش را شروع کرد. گلداهمه بر با سروصدا از نیکسون خواست به فریادش برسد. نیکسون برای دلداری دادن به متحد پر در دسرش ممنوعیت استفاده از بعضی سلاح‌های خاص آمریکایی را برداشت و قول داد سلاح‌های منهدم‌شده رژیم را با سلاح‌های نو جایگزین کند. دو هفته بعد، این ارتش رژیم صهیونیستی بود که مصر را زیر فشار می‌گذاشت. شوروی آخرین تیر ترکشش را هم رها و رسماً تهدید کرد که کمک مصر خواهد آمد، اما با پاسخ دندان‌شکن آمریکایی‌ها روبرو شد؛ استفاده از سلاح اتمی، شوروی تحقیر و ناچار عقب‌نشینی کرد. ماند مصر که باید یاد می‌گرفت برای جنگ باید دستش را سر زانوی خودش بگذارد. ■

مجسمه سربازان قایق‌سوار مصری که در دست روبروی در رودی موزه پانورامای جنگ اکتبر قاهره نصب شده است

1981 طرح صلح سادات او را از چشم عرب‌ها انداخت زیرا آنها او را جانشین لایق عبدالناصر و ناجی فلسطین می‌دانستند. موافقت سادات برای دوستی با رژیم صهیونیستی و حل و فصل دیپلماتیک مشکلات خاورمیانه موجب ترور او در سال ۱۹۸۱ شد.

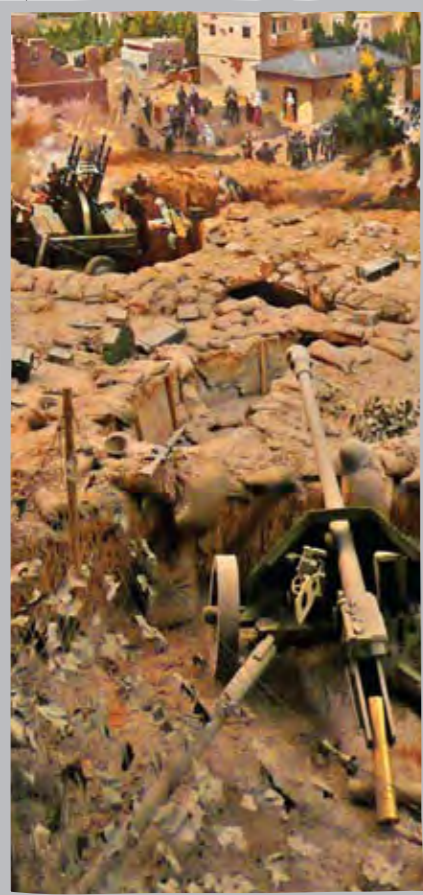
75 SEP امضای معاهده موقت صلح بین رژیم صهیونیستی و مصر با میانجی‌گری کیسینجر. این معاهده به «طرح صلح سادات» سال ۱۹۷۷ و مذاکرات کمپ دیوید منجر شد.

مجله تایم در شماره ۱۲۵ آگوست ۱۹۷۵ راه حل مطلوب آمریکا را برقراری صلح به سادات پیشنهاد کرد و سادات دو سال بعد عیناً را اجرا کرد.

سربازان مصری در پناه آتش تانک، جلوی تهاجم صهیونیست‌ها را می‌گیرند.

تشخیص این آتش‌بار ماکت از آن ضدهوایی نقاشی شده هم آسان نیست.

دانش آموزان پای ثابت بازدید از چنین جاهایی هستند.

سربازان صهیونیست در راه جنوب با مقاومت شدید نیروهای مصر در تپه‌های جنیفاً مواجه می‌شوند.

به دلیل وجود ماکت مصنوعی اشیاء در فاصله‌ای نزدیک، تشخیص دود نقاشی شده در دور دست‌ها از دود واقعی، چندان آسان نیست.

نقاشی‌های انفجار در آب و جنگ و گریز، مخاطب را با تصویری بسیار نزدیک مواجه می‌کند.

